NORAKSTS

ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420402211
AA43 – 0345 – 13/11

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013.gada 25.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Dz.Amerika,
tiesneses S.Gintere un L.Vīnkalna,

piedaloties pieteicējam *T.M.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvim *R.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *T.M.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un personiskā kaitējuma atlīdzināšanu, sakarā ar Izglītības un zinātnes ministrijas apelācijas sūdzību un *T.M.* pretapelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 18.augusta spriedumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 21.jūnijā *T.M.* (turpmāk – pieteicējs) iesniedza iesniegumu Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – atbildētāja vai Ministrija) Komisijā kredītu piešķiršanai studijām ārvalstīs (turpmāk – Komisija) par studējošā kredīta uzturēšanās izdevumu segšanai piešķiršanu studijām Nīderlandē */augstskola/*, iesniegumā norādot, ka kredīts nepieciešams vienam studiju gadam EUR 990 apmērā mēnesī, kopējā kredīta summa – EUR 9900, kredīta izmaksa nepieciešama no 2010.gada augusta. Iesniegumā arī piezīmēts, ka studiju programma ilgst 12 mēnešus, nevis 10, tāpēc ikmēneša studējošā kredīta summa iegūta, aprēķinot nepieciešamos finanšu līdzekļus visam periodam un sadalot uz 10 mēnešiem.

Ar Komisijas 2010.gada 30.jūnija lēmumu Nr.10/4 nolemts izsniegt apstiprinājumu studējošā kredīta no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā

sniegtu galvojumu saņemšanai. Ar šo lēmumu pieteicējam piešķirta kredīts EUR 615 mēnesī, bet kopējā summa – EUR 6150.

Pieteicējs šo lēmumu apstrīdēja, lūdzot izdot labvēlīgāku administratīvo aktu, ar kuru tiktu piešķirts studējošā kredīts pilnā apjomā, līguma noslēgšanas termiņu nosakot no 2011.gada 10.maija līdz 2012.gada 31.novembrim. Tāpat arī lūgts atlīdzināt personisko kaitējumu.

Ministrijas valsts sekretārs 2010.gada 15.oktobrī pieņēma lēmumu Nr.1-12/570 (turpmāk – Lēmums), apstrīdēto lēmumu atstājot negrozītu.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] Studējošā kredīts piešķirts nepilnā apjomā, proti, mazāk nekā tika prasīts, ņemot vērā iepriekš pieņemtos lēmumus līdzīgos gadījumos, tādējādi nodrošinot vienlīdzības principa ievērošanu.

[1.2] No Ministru kabineta 2001.gada 29.maija noteikumu Nr.220 „Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts un studējošā kredīts no kredītiestādes līdzekļiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu" (turpmāk – Noteikumi Nr.220) 3., 18., $37.^{1}$ un $36.^{1}$punkta secinājusi, ka, izskatot personas pieprasījumu studējošo kredīta piešķiršanai, Komisija vērtē personas iesniegtos dokumentus, nepieciešamās uzturēšanās izmaksas konkrētajā valstī un, balstoties uz šo vērtējumu, nosaka piešķiramā kredīta apmēru. Tādējādi personai nav subjektīvo publisko tiesību prasīt, lai viņai tiktu piešķirts kredīts viņas prasītajā apmērā.

[1.3] Komisijai nav jāvērtē jautājums par kredīta piešķiršanas vai nepiešķiršanas, vai arī piešķirtā kredīta apmēra iespējamo ietekmi uz personas turpmāko studiju procesu.

Satversmes tiesa 2000.gada 10.maija spriedumā lietā Nr.2000-01-04 secināja, ka jautājums par tiesībām uz izglītību augstākās izglītības kontekstā Latvijas Republikā ir saistāms nevis ar valsts pienākumu finansiāli nodrošināt katram iedzīvotājam augstākās izglītības iegūšanu, bet ar valsts pienākumu nodrošināt, ka personai ir iespēja iegūt augstāko izglītību, t.i., valstī ir izveidota augstākās izglītības sistēma, izveidotas augstskolas. Valstij nav pienākuma nodrošināt saviem pilsoņiem augstākās izglītības ieguvi ārvalstīs.

Līdz ar to Komisijai nebija pamata skatīt jautājumu par kredīta piešķiršanu kontekstā ar pieteicēja iespējām uzsākt studijas ārvalstīs.

[1.4] Lai pieejamā finansējuma ietvaros nodrošinātu valsts atbalstu visām personām, kuru iesniegumi atbilda noteiktajiem kritērijiem, tika piešķirta vienāda kredīta summa, izvērtējot uzturēšanās izmaksas valstī. Visām personām, kuras pieprasīja kredītus studijām Nīderlandē, tika piešķirta vienāda kredīta summa.

[1.5] Konkrētajā gadījumā nebija nepieciešams uzklausīt pieteicēju pirms lēmuma pieņemšanas, jo Komisija lēmumu pieņem, balstoties uz iesniegtajiem dokumentiem un uzturēšanās izmaksām.

[1.6] Prasījums par personiskā kaitējuma atlīdzināšanu nav pamatots, jo apstrīdētais lēmums ir tiesisks.

[2] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru nolemtu viņam piešķirt studējošā kredītu studijām ārvalstīs ar valsts vārdā sniegtu galvojumu pilnā apjomā, un atlīdzināt personisko kaitējumu, norādot turpmāk minētos argumentus.

[2.1] Pieteikums pamatots ar Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 112.pantu, Izglītības likuma 2.pantu, 12.panta trešo daļu, 14.panta 4.punktu un 55.panta 4.punktu, Augstskolu likuma 79.panta pirmās daļas 2.punktu, 82.panta pirmo daļu un Noteikumu Nr.220 18. un 18.[1]punktu.

[2.2] Atsaucoties uz Lēmuma argumentu [1.3], pieteicējs norāda, ka Lēmuma mērķis ir nodrošināt izglītības ārvalstīs iegūšanu gadījumos, kad Ministru kabinets noteicis studējošā kredīta studijām ārvalstīs piešķiršanu ar valsts vārdā sniegtu galvojumu. Tāpēc Lēmuma mērķis nevar būt procesuālu normu izpildīšana.

[2.3] Komisijas lēmums ir prettiesisks, jo Komisija, visiem piešķirot vienādu kredīta apmēru, pieteikumu nevērtēja individuāli, un pieteicējam neskaidru un nepubliskotu aprēķinu rezultātā noteikusi katram Nīderlandē studējošajam kredītu EUR 615 apmērā. Komisija neveica atbilstošus lietderības apsvērumus, kā arī atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 66.pantam nevērtēja nepilnā apjomā piešķirtās kredīta summas piemērotību mērķa sasniegšanai.

[2.4] Netika vērtēta apstrīdētā lēmuma vajadzība, t.i., vai, piešķirot nepilnu kredīta summu, pieteicējs varēs īstenot savas tiesības uz izglītību. Studējošā kredīta mērķis ir nodrošināt studenta iztiku, studējot ārzemēs, savukārt kredīta piešķiršana nepilnā apjomā neļauj pilnībā nodrošināt iztiku. Saskaņā ar augstskolas informāciju ar studijām saistītie izdevumi */augstskola/* vidēji sasniedz EUR 855 mēnesī. Tādējādi piešķirtā summa nesasniedz tās piešķiršanas mērķi – nodrošināt studenta iztiku, studējot ārzemēs.

Komisijai bija iespēja saskaņā ar APL 59.panta pirmo daļu noskaidrot pieteicēja mantisko stāvokli un iespēju izmantot aizņēmumam alternatīvus finansējuma avotus. Vienlaicīgi pieteicējs norāda, ka citu avotu pilna laika studiju finansēšanai viņam nav. Kredītiestādes Latvijā bez valsts galvojuma studējošā kredītus studijām ārvalstīs nesniedz. Savukārt kredītiestādes Nīderlandē personām, kuras pastāvīgi neuzturas valstī, studijas nekreditē.

[2.5] Veicot aprēķinus, jāņem vērā Noteikumu Nr.220 26.punkts, jo valsts galvotais studējošā kredīts tiek izmaksāts 10 mēnešus gadā, savukārt pieteicēja studiju plāns paredz pilna laika studijas 12 mēnešu garumā bez pārtraukuma, tādējādi faktiskais ikmēneša izdevumu apjoms iegūstams, pieteicēja kopējo kredīta summu izdalot uz 12, nevis 10 mēnešiem.

[2.6] Komisija nevērtēja kredīta apjoma samērīgumu. Komisija EUR 615,00 piešķīrusi jebkuram studējošam Nīderlandē, tādējādi pieteicējs secina, ka Komisija nav individuāli vērtējusi katru pieteikumu, bet noteikusi maksimālo summu, kuru piešķir pretendentam. Šāda Komisijas rīcība ir pretrunā Noteikumiem Nr.220 un APL principiem.

[2.7] Kļūdaini piemērots vienlīdzības princips, jo kredītu pretendenti neatrodas vienādos faktiskajos apstākļos. Pat, ja Komisija varēja noteikt EUR 615,00 ierobežojumu kredīta piešķiršanai, tai bija par to jāinformē potenciālie pretendenti, lai viņiem būtu iespēja plānot savus finansējuma avotus laikus.

[2.8] Pieteicējs atsaucas uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2005.gada 19.novembra sprieduma lietā „Leyla Sahin v. Turciju" 139.-142.rindkopu, norādot, ka Komisija, neizsniedzot viņam pilnu studējošā kredīta summu, liegusi pieeju studijām ārvalstīs vispār, kā arī liegusi pieeju tai studiju programmai, kura atbilst pieteicēja profesionālās darbības nozarei. Apstrīdētais lēmums ierobežo pieteicēja cilvēktiesības – tiesības uz izglītību, un neatbilst APL 66.panta otrās daļas noteikumiem.

[2.9] Komisija nav aicinājusi pieteicēju pamatot prasītā studējošā kredīta summas apjomu un nav pārrunājusi pieteicēja iespējas studijas ārvalstīs finansēt no citiem avotiem, tādējādi pārkāpjot APL 62.panta pirmo un trešo daļu.

[2.10] Atbildētāja pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, nokavējot APL 64.panta pirmajā daļā noteikto termiņu Lēmuma pieņemšanai un neizdodot starplēmumu.

[2.11] Pieteicējam radīts personiskais kaitējums, aizskarot tiesības uz izglītību un diskriminējot pēc mantiskā stāvokļa. Tāpat atbildētāja Lēmuma rezolutīvajā daļā neizlēma viņa kaitējuma atlīdzības prasību.

[3] Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos norāda, ka pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā paustajiem argumentiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2011.gada 18.augusta spriedumu pieteikums ir apmierināts daļēji, atzīstot Lēmumu par prettiesisku, bet daļā par personiskā kaitējuma atlīdzinājumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots šādi.

[4.1] Ņemot vērā to, ka galvojumi tiek izsniegti tādā apjomā, kādā tas noteikts kārtējā gada budžetā, bet 2011.gadā studijām ārvalstīs paredzētie studējošā kredīta līdzekļi izlietoti jau 2011.gada 1.jūnijā, kā arī ievērojot to, ka pieteicējs nav iesniedzis apliecinājumu, ka viņš no 2011.gada 10.maija līdz 2012.gada 31.novembrim studē augstākās izglītības iestādē ārvalstīs, tiesa atzinusi, ka nav iespējams lemt par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, bet gan tikai par Lēmuma prettiesiskuma konstatēšanu. Pieteicēja prasījums precizēts kā pieteikums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku un personiskā kaitējuma atlīdzināšanu.

[4.2] Lietā strīds ir par to, vai Komisija pamatoti, norādot uz vienlīdzības principa ievērošanu un nepieciešamību nodrošināt atbalstu pēc iespējas lielākam pretendentu skaitam, nolēmusi piešķirt pieteicējam kredītu nepilnā apjomā no prasītās summas.

[4.3] No Noteikumu Nr.220 normām un no Komisijas 2007.gada 13.jūlija nolikuma Nr.19 „Komisijas kredītu piešķiršanai studijām ārvalstīs nolikums" (turpmāk – Nolikums) normām tiesa secinājusi, ka Komisija studējošā kredīta

apmēru nosaka, izvērtējot uzturēšanās izmaksas attiecīgajā valstī, ņemot vērā Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta noteikto maksimālo izdevumu apmēru dzīvošanas izdevumu segšanai Mūžizglītības programmā (turpmāk – Vadlīnijas).

[4.4] Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta interneta vietnē http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call07/part2final_en.pdf citastarp ir noteikts maksimālais izdevumu apmērs dzīvošanas izdevumu segšanai Mūžizglītības programmā jauniem cilvēkiem Nīderlandē. Pirmajā mēnesī izdevumu maksimālais apmērs ir EUR 1316, ieskaitot arī ceļošanas izdevumus. Otrajā mēnesī maksimālais izdevumu apmērs ir EUR 768, bet no trešā līdz 12.mēnesim – EUR 614.

Sniedzot galvojumu studējošā kredīta studijām ārvalstīs piešķiršanai, valsts pēc būtības palīdz studējušiem iegūt naudas līdzekļus, kas nepieciešami, lai viņi varētu dzīvot attiecīgajās ārvalstīs, par izdevīgākiem nosacījumiem, nekā tie būtu bez valsts iejaukšanās (galvojuma). Tātad pēc būtības valsts ar šo galvojumu palīdz studējošiem atrisināt civiltiesiskas attiecības, kas rodas starp viņiem un kredītiestādēm. Tiesa norādījusi, ka galvojuma studējošā kredīta studijām ārvalstīs piešķiršanai sniegšana nav valsts pienākums un minētais galvojums neizriet no Satversmes 112.pantā nostiprinātajām tiesībām uz izglītību. Tā ir valsts brīva griba izvēlēties piešķirt šādu galvojumu vai nē, kā arī to, kādā apmērā šo kredītu galvot. Tomēr, ja valsts izvēlas to piešķirt, tad piešķiršanas procesā nepieciešams ievērot gan attiecīgās tiesību normas, gan arī publisko tiesību principus.

Komisija, aprēķinot pieteicējam piešķiramā kredīta apmēru, par pamatu ņēmusi minētās Mūžizglītības programmas jauniem cilvēkiem Nīderlandē izmaksas no trešā līdz 12.mēnesim, tās noapaļojot uz augšu par vienu eiro līdz EUR 615 mēnesī. Tātad pēc būtības, ievērojot Noteikumu Nr.220 18.punktā noteikto, Komisija izvērtēja uzturēšanās izmaksas Nīderlandē (neietverot tajās ceļošanas izdevumus) un pamatoti secināja, ka tās ir EUR 615 mēnesī.

Tiesa nav konstatējusi, ka, izdarot šādu secinājumu, Komisija būtu pārkāpusi kādu tiesību normu vai principu, jo apstrīdētā lēmuma 8.punktā minēto apstiprināto studējošo kredītu maksimālie apmēri nepārsniedz uz augšu par vienu eiro noapaļotās Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta Mūžizglītības programmas jauniem cilvēkiem izmaksas no trešā līdz 12.mēnesim. Tiesa salīdzinājusi maksimālās izmaksas dažādās valstīs un studējošiem piešķirtos kredītus.

[4.5] Attiecībā uz Noteikumu Nr.220 26.punktu, kas noteic, ka studējošā kredītam paredzētās summas katru mēnesi desmit mēnešus gadā (izņemot jūliju un augustu) ieskaita kredīta ņēmēja norēķinu kontā vai norēķinu kartes kontā, tiesa konstatējusi aizklātu likuma robu, jo likumdevējs šajā normā paredzējis tikai tradicionālo mācību gadu, kur 10 mēneši ir studiju mēneši, bet divi – brīvlaiks, neparedzot, ka mācību gads var ilgt 12 mēnešus.

Ievērojot šīs normas mērķi noteikt kredīta ieskaitīšanu pa daļām, lai studējošajam būtu vieglāk plānot naudas līdzekļu izlietojumu, un piešķirt kredītu

par tiem mēnešiem, kad students reāli studē, kā arī ņemot vērā studējošā kredīta mērķi – nodrošināt studējošā sociālās vajadzības studiju procesa laikā, likuma robs ir aizpildāms, izmantojot analoģiju ar jau minēto tiesību normu, un studējošā kredītam paredzētās summas katru mēnesi 12 mēnešus gadā jāieskaita kredīta ņēmēja norēķinu kontā vai norēķinu kartes kontā.

[4.6] Vērtējot argumentu, ka Lēmums nav pieņemts APL 64.panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, tiesa atsaukusies uz šo normu un konstatējusi, ka pieteicēja iesniegums par lēmuma apstrīdēšanu Ministrijā saņemts 2010.gada 17.augustā, līdz ar to Lēmuma pieņemšanas pēdējā diena, ja administratīvā akta izdošanas termiņš netiek pagarināts, bija 2010.gada 17.septembris. Savukārt Lēmums izdots 2010.gada 15.oktobrī, līdz ar to secināts, ka atbildētāja nav ievērojusi APL 64.panta pirmajā daļā noteikto administratīvā akta izdošanas termiņu.

Tiesa atsaukusies uz APL 49.panta ceturto daļu un administratīvo tiesu judikatūrā nostiprinājušos atziņu, ka augstākas iestādes lēmuma (administratīvais akts tā galīgajā noformējumā) izdošana nav procesuālā darbība APL 49.panta izpratnē. Procesuālās darbības ir tādas, kas ir vērstas uz galīgā procesa rezultāta sasniegšanu, bet nevis pats rezultāts, šajā gadījumā, administratīvais akts. Gadījumā, ja augstāka iestāde savlaicīgi neizdod administratīvo aktu, pieteicējam saskaņā ar APL 188.panta piekto daļu ir tiesības, arī nesagaidot augstākas iestādes lēmumu, vērsties tiesā par administratīvā akta atcelšanu (par galīgo uzskatot to redakciju, kādu persona pēdējo ir saņēmusi), turklāt tādā gadījumā ir pieļauts ilgāks pārsūdzības termiņš. Lai arī iestādei noteiktā termiņa neievērošana ir procesuāls pārkāpums, procesuālais pārkāpums jāvērtē atkarībā no tā ietekmes uz galīgo lēmumu. Šajā gadījumā jau no iepriekš minētās APL 188.panta piektās daļas var secināt, ka termiņa nokavējuma sekas nevis ietekmē lietas iznākumu, bet ietekmē pārsūdzības termiņu un kārtību (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā Nr.SKA-125/2007 23.5.apakšpunktu, 2008.gada 29.maija sprieduma lietā Nr.SKA-218/2008 11.punktu*).

Tā kā atbildētāja nav ievērojusi tieši Lēmuma izdošanas termiņu, proti, administratīvā akta galīgā noformējuma izdošanas termiņu, tad konstatētais procesuālais pārkāpums pēc būtības nav ietekmējis administratīvā procesa iestādē rezultātu un nav atzīstams par būtisku procesuālu pārkāpumu, kas būtu par pamatu pārsūdzētā Lēmuma atzīšanai par prettiesisku.

[4.7] Ņemot vērā spriedumā minēto, tiesa atzinusi, ka atbildētāja pamatoti noteikusi pieteicējam studējošā kredīta apmēru vienam mēnesim – EUR 615, bet nepamatoti to aprēķinājusi par 10 mēnešiem, nevis kā vajadzēja – par 12 mēnešiem EUR 7380 apmērā.

Tādējādi Lēmums atzīstams par prettiesisku, bet pieteicēja pieteikums šajā daļā ir apmierināms.

[4.8] Tā kā Lēmums atzīstams par prettiesisku, pieteicējam ir tiesības prasīt zaudējumu atlīdzinājumu.

Tiesa no tiesību normām – APL 97.panta un Civillikuma 2352.[1]panta pirmās daļas – secinājusi, ka godu un cieņu var aizskart, izplatot ziņu.

Tiesa, atsaucoties uz tiesību teorijā paustām atziņām, secinājusi, lai atzītu, ka pieteicējam ar Lēmumu ir nodarīts kaitējums viņa godam un cieņai, nepieciešams konstatēt gan darbību – nepamatotu ziņu izplatīšanu par pieteicēja uzvedību, attieksmi pret sociālajām un garīgajām vērtībām, sabiedrību vai līdzcilvēkiem, gan sekas – pazeminājies pieteicēja sabiedriskais novērtējums vai, pazeminoties sabiedriskajam novērtējumam, mazinājies pieteicēja pašnovērtējums, gan arī šo seku tiešu cēloņsakarību ar nepamatotu ziņu izplatīšanu.

Tiesa nav konstatējusi ne darbību – nepamatotu ziņu izplatīšanu par pieteicēja uzvedību, attieksmi pret sociālajām un garīgajām vērtībām, sabiedrību vai līdzcilvēkiem, ne arī to, ka Lēmuma rezultātā būtu pazeminājies pieteicēja sabiedriskais novērtējums. Tādējādi nav konstatēti nosacījumi, kas būtu par pamatu atziņai, ka Lēmuma rezultātā aizskarts pieteicēja gods vai cieņa. Līdz ar to atzīts, ka pieteicējam nav nodarīts personisks kaitējums.

[5] Atbildētāja par spriedumu daļā, ar kuru pieteikums ir apmierināts, iesniedza apelācijas sūdzību, pamatojot to šādi.

[5.1] Atbilstoši Noteikumu Nr.220 26.punktā noteiktajam Komisija, ievērojot vienlīdzības principu, visām personām, kuras pieprasīja studējošo kredītu vienam gadam, piešķīra to 10 mēnešiem.

[5.2] Attiecībā par spriedumā norādīto nekonsekvenci Komisijas rīcībā, jo atbilstoši lēmuma 8.punktam *K.C.* studējošo kredīts piešķirts 18 mēnešiem, neizņemot divus mēnešus, kā tas ir pieteicēja gadījumā, Ministrija paskaidrojusi, ka *K.C.* kredītu pieprasīja diviem studiju gadiem, deviņiem mēnešiem viena mācību gada ietvaros, tāpēc Komisija viņam piešķīra studējošo kredītu 18 mēnešiem (2 gadi x 9 mēneši). Līdzīgi apelācijas sūdzībā norādīts arī attiecībā uz citiem studējošiem.

[5.3] */augstskola/* pieteicējam adresētajā vēstulē norādīts, ka studijas sākas 2010.gada septembrī un studiju periods ir viens gads, taču no tā viennozīmīgi neizriet, ka studijas notiek visu gadu, t.i., 12 mēnešus bez pārtraukuma.

Turklāt atbilstoši pieejamajai informācijai */augstskola/* mājas lapā viena gada mācību kurss programmā Master of Sciene in Public Administration ir sadalīts četros etapos un pēdējā etapā saskaņā ar mācību programmu lekcijas nenotiek, un students strādā pie maģistra darba izstrādes un rakstīšanas.

[6] Pieteicējs par apelācijas sūdzību iesniedza pretapelācijas sūdzību, pārsūdzot spriedumu daļā, ciktāl tiesa atzinusi Lēmumu par tiesisku daļā, ar kuru studējošo kredītu apmērs noteikts tādā apmērā, kas nepārsniedz uz augšu par vienu eiro noapaļotās Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta Mūžizglītības programmas jauniem cilvēkiem izmaksas no trešā līdz 12.mēnesim. Pretapelācijas sūdzība balstīta uz pieteikumā minētiem argumentiem, kā arī uz šādiem apsvērumiem.

[6.1] Tiesa spriedumā atsaukusies uz Nolikumu un Vadlīnijām, kas tiesas sēdē netika apspriesti, nav arī pieminēti iestādes lēmumos. Līdz ar to pieteicējam nav bijusi iespēja piedalīties pierādījumu pārbaudē.

Lai arī apstrīdētajā lēmumā ir atsauce uz Nolikumu, tomēr nekas neliecina par Nolikuma 24.punkta piemērošanu, līdz ar to pieteicējam nebija iespējams apstrīdēt to piemērošanu.

Nolikuma teksts nebija pieejams iestāžu mājas lapās, tāpēc pieteicējam nebija iespējams iepazīties ar šī iekšējā normatīvā akta saturu.

Vadlīnijas lietas materiālos pieejamas tikai kā viena interneta lapas izdruka svešvalodā, līdz ar to nav skaidrs, kāda juridiskā spēka un aktualitātes dokuments ir piemērots spriedumā. Nav iespējams pārliecināties par šīs izdrukas attiecināmību uz konkrēto lietu.

Tādējādi tiesa pārkāpusi APL 250.panta pirmo un otro daļu, pārkāptas arī pieteicēja APL 145.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās tiesības.

[6.2] Nolikuma 24.punkts ir pretējs Noteikumu Nr.220 mērķim un nav piemērojams.

Vadlīnijās, kas attiecās uz *Erasmus* stipendijām, minētais maksimālais izdevumu apmērs negarantē visu uzturēšanās izmaksu segšanu. Dokumentā arī skaidri norādīts, ka maksimālais izdevumu apmērs uzturēšanās izmaksu segšanai neietver apdrošināšanas un citas izmaksas.

Erasmus apmaiņas programmas dalībnieku faktiskie apstākļi atšķiras no studējošā kredīta ārvalstīs saņēmēju faktiskajiem apstākļiem, jo *Erasmus* apmaiņas programmas dalībnieki ir atbrīvoti no studiju maksas, reģistrēšanās maksas, maksājumiem par bibliotēkām vai laboratorijām u.c., taču citi studējošie no šiem maksājumiem nav atbrīvoti.

[6.3] Vadlīnijas nav piemērojamas izskatāmajā lietā, jo pieteicējs nepiedalās Mūžizglītības programmā. Latvijas Republika ir izvēlējusies piešķirt studējošā kredītus studijām ārvalstīs, tādēļ tai jāgalvo kredīta summa tādā apmērā, lai sasniegtu kredīta mērķi – augstākās izglītības ieguvi ārvalstīs. Savukārt pieteicēja kredīta pieteikuma nevērtēšana individuāli, izdodot nelabvēlīgu administratīvo aktu, pārkāpj APL 62.pantu.

[6.4] Pieteicējs piekrīt spriedumā paustajam vērtējumam, ka Noteikumos pastāv aizklāts likuma robs.

No atbildētājas apelācijas sūdzības izriet, ka tā atzīst, ka pieteicēja izvēlētajā programmā studijas ilgst 12 mēnešus no vietas bez pārtraukumiem.

No apelācijas sūdzības izriet, ka tikai lekcijas ir uzskatāmas par pilnvērtīgu studiju programmas īstenošanas metodi, bet par maģistra darba rakstīšanu nepienākas studējošā kredīts. Salīdzinājumam pieteicējs norāda, ka maģistra darba rakstīšana Latvijā akreditētajās studiju programmās parasti iekļaujas Noteikumu Nr.220 26.punktā minētajos 10 mēnešos (konkrēti – pavasara semestrī), un attiecīgi šajā studiju periodā studentam ir iespējams saņemt studējošā kredītu.

[7] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumā un pretaperlācijas sūdzībā minētos argumentus, bet apelācijas sūdzību neatzina.

Atbildētājas pārstāvis pieteikumu un pretapelācijas sūdzību neatzina un uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā, kā arī Lēmumā minēto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudot lietas materiālus, novērtējot lietā esošos pierādījumus un administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota, bet pretapelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums tā pārskatāmajā daļā ir noraidāms.

[9] Ievērojot to, ka pirmās instances spriedums daļā, ar kuru noraidīts pieteikums par personiskā kaitējuma atlīdzinājumu, nav pārsūdzēts, apgabaltiesa atbilstoši APL 302.panta pirmajai daļai izskata lietu pēc būtības tikai daļā attiecībā par Lēmuma tiesiskumu.

[10] Apgabaltiesa atzīst, ka pieteikuma priekšmets šajā lietā ir Lēmuma tiesiskuma pārbaude, jo labvēlīga administratīvā akta izdošana vairs nav iespējama, kā to pareizi atzinusi pirmās instances tiesa. Apgabaltiesa atbilstoši APL 307.panta ceturtajai daļai pievienojas pirmās instances tiesas apsvērumiem šai sakarā (šā sprieduma [4.1] punkts) un atkārtoti tos nenorāda.

[11] Lietā ir strīds par to, vai atbildētājai bija jāpiešķir pieteicējam studējošā kredīts tādā apmērā, kas pilnībā sedz uzturēšanās izmaksas attiecīgajā valstī.

Satversmes 112.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības uz izglītību. Valsts nodrošina iespēju bez maksas iegūt pamatizglītību un vidējo izglītību. Pamatizglītība ir obligāta.

Apgabaltiesas ieskatā atbilstoši šai konstitucionālajai tiesību normai valsts pienākums ir obligāti nodrošināt personu ar pamatizglītību, kas tādējādi rada personai subjektīvas tiesības prasīt šīs tiesības īstenošanu. Savukārt attiecībā uz vidējo izglītību valsts pienākums ir nodrošināt personai tās bezmaksas apguvi. No minētās normas neizriet, ka valsts ir apņēmusies nodrošināt personu ar augstāko izglītību.

Savukārt Augstskolu likuma (*šeit un turpmāk – likuma redakcijā, kas bija spēkā no 2010.gada 23.marta*) 5.panta pirmā daļa noteic, ka augstskolas nodrošina *iespēju* iegūt zināšanas, akadēmisko izglītību un profesionālo prasmi, akadēmiskos grādus un profesionālo kvalifikāciju sabiedriskās dzīves, tautsaimniecības, kultūras, veselības aprūpes, valsts pārvaldes un citās profesionālās darbības jomās.

Kā to pareizi atzīmējusi atbildētāja Lēmumā, Latvijas valsts pienākums ir nodrošināt izglītību tās iedzīvotājiem. Arī valsts pārvaldes institūcijas realizē valsts izglītības funkciju. Valsts izglītības politika tiek īstenota, ne tikai plānojot un regulējot izglītības jomu, bet arī tieši piedāvājot iespēju iegūt izglītību valsts izglītības iestādēs, arī augstskolās. Valsts augstskolas nepastarpināti īsteno

ikdienas dzīvē izglītības nodrošināšanas funkciju (*sk. Satversmes tiesas 2000.gada 10.maija sprieduma lietā Nr.2000-01-04 1.punktu*).

No iepriekš minētajām tiesību normām un Satversmes tiesas atziņām izriet, ka valsts ir apņēmusies nodrošināt *iespēju* personām iegūt augstāko izglītību, izveidojot augstākās izglītības ieguves sistēmu, taču valstij nav obligāta pienākuma nodrošināt personu ar augstāko izglītību.

Tas nozīmē, ka, paredzot iespēju studējošajam saņemt studiju un studējošā kredītu, valsts vienlaicīgi nav uzņēmusies nodrošināt personu ar augstāko izglītību. Tādējādi valstij kredītu piešķiršanas ietvaros ir zināma rīcības brīvība, kas nav ierobežota ar iepriekš minēto pienākumu.

Minētā rīcības brīvība izpaužas apstāklī, ka valsts var izlemt, cik lielus līdzekļus atvēlēt kreditēšanai vai valsts galvojumiem (Noteikumu Nr.220 92.punktā minētās Ministrijas darbības ir tikai starpposms ceļā uz budžeta līdzekļu piešķiršanu, tomēr lēmumu pieņem likumdevējs, sk. likuma „Par valsts budžetu 2010.gadam" 15.pantu), un šo līdzekļu apjoms var būt atkarīgs gan no valsts ekonomiskās situācijas, gan no politiskās gribas. Tiesa nav tiesīga iejaukties šajā rīcības brīvībā un pārbaudīt tās tiesiskumu.

Par to, ka valsts nav apņēmusies neierobežoti atbalstīt studējošos, bet gan tikai savu iespēju robežās, liecina arī konkrētas tiesību normas. Piemēram, Noteikumu Nr.220 18.punktā noteikts, ka līdzekļu apmērs kredītiem, kas piešķirti studijām ārvalstīs, nepārsniedz četrus procentus no kopējā kreditēšanai paredzēto līdzekļu apmēra, par kuru tiek sniegts valsts galvojums. Noteikumu 18.[1]punkts noteic, ka kredītu kopējais apmērs studijām ārvalstīs vienam studējošajam vienas studiju programmas apguvei nepārsniedz 15 000 latu [..], bet Noteikumu 19.punkts paredz, ka studējošā kredīta apmērs vienam studējošajam mēnesī nepārsniedz 120 latu [..].

No minētā kopsakarā izriet, ka kredīta mērķis nav pilnībā nodrošināt personai iespēju iegūt augstāko izglītību, bet gan sniegt atbalstu augstākās izglītības ieguvei tādā apjomā, kādā valsts to spēj, neatkarīgi no tā, cik studējošajam ir nepieciešams studijām.

Līdz ar to piešķirtajam studējošā kredītam nav jābūt tādā apjomā, lai tas nodrošinātu visas studējošā sociālās vajadzības.

[12] Ievērojot sprieduma [11] punktā minēto, Komisija piešķir studējošo kredītus tai piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros, un, nosakot studējošā kredīta apmēru, uzturēšanās izmaksu attiecīgajā valstī apmērs nav obligāts priekšnoteikums tam, cik lielam ir jābūt kredītam. Tajā pašā laikā tas var kalpot kā lietderības apsvērums, nosakot kredīta apjomu, ko apstiprina arī Noteikumu Nr.220 18.punkts, kas citastarp noteic, ka studējošā kredīta apmēru nosaka, izvērtējot uzturēšanās izmaksas attiecīgajā valstī, proti, kredīta apmērs ir pakļauts vērtējumam. Tomēr šis apmērs vēl aizvien ir atkarīgs no pieejamiem līdzekļiem.

Kā tiesas sēdē paskaidroja atbildētājas pārstāvis, 2010.gadā notikušas divas Komisijas sēdes, kurās sadalīti kreditēšanai paredzētie līdzekļi. Komisija

2010.gada 26.maija un 2010.gada 21.jūlija sēžu rezultātā pieņēmusi divus lēmumus – attiecīgi 2010.gada 30.jūnijā (*lietas 32.-42.lapa*) un 2010.gada 21.jūlijā (*lietas 60.-68.lapa*). No šiem lēmumiem izriet, ka studējošo kredītiem no kredītiestāžu līdzekļiem ar valsts galvojumu ārvalstīs studējošajiem uz 2010.gada 26.maija sēdi bijuši pieejami EUR 247 669, bet piešķirti – EUR 168 951 un Ls 2400, bet uz 2010.gada 21.jūlija sēdi bijuši pieejami EUR 62 149, bet piešķirti – EUR 68 021. Ar 2010.gada 21.jūlija lēmumu atteikts izsniegt apstiprinājumu studējošā kredīta saņemšanai 42 studējošajiem sakarā ar to, ka uz šo sēdi izlietoti piešķirtie līdzekļi.

No minētā izriet, ka pirmajā reizē, kad tika lemts par kredīta piešķiršanu arī pieteicējam, pieejamie kredīta līdzekļi netika pilnībā sadalīti, taču tie pilnībā izlietoti otrajā reizē. Kā tas izriet no atbildētājas 2011.gada 12.augusta rakstveida paskaidrojuma, visi pieejamie studējošā kredītu piešķiršanai naudas līdzekļi 2010.gada 30.jūnijā netika izlietoti, taču, ņemot vērā līdzšinējo praksi, ka pieteikumi kredītam studijām ārvalstīs intensīvi tiek iesniegti arī jūlijā, kā arī vēlākos mēnešos, jo nav noteikts pieteikšanās beigu termiņš, daļa pieejamās naudas summas tika rezervēta nākamajai Komisijas sēdei ar mērķi atbalstīt arī citu personu lūgumus un piešķirt arī tām studējošo kredītus.

Apgabaltiesai nav pamata neticēt minētajā paskaidrojumā norādītajam, jo tas apstiprinās ar lietā iesniegto Komisijas 2010.gada 21.jūlija lēmumu, no kura redzams, ka uz šo sēdi ir saņemti kopumā 55 pieteikumi studējošā kredīta ārvalstīs saņemšanai, kuros pieprasītā summa vairākkārtīgi pārsniedz atlikušo pieejamo finansējumu.

Apgabaltiesa atzīst, ka Komisija pamatoti, vadoties no savas pieredzes un faktiskās situācijas, rezervēja līdzekļus arī nākamajai Komisijas sēdei.

Tātad Komisijai bija pieejams konkrēts līdzekļu apjoms, kurš pilnībā tika iztērēts, pat neapmierinot vairāku desmitu studējošo pieteikumus. Līdz ar to izvērtējams, vai Komisija šādos nepietiekama finansējuma apstākļos, piešķirot studējošā kredītu pieteicējam nepilnā apmērā, pamatojot to ar lietderības apsvērumu, ka tādējādi Komisija nodrošina pēc iespējas lielākam pretendentu skaitam atbalstu studijām ārvalstīs, rīkojusies pareizi.

Šeit Komisijai bija jāizšķiras, vai piešķirt studējošā kredītu pilnā apjomā (prasītajā apjomā), vai arī mazākā apjomā, tomēr nodrošinot atbalstu lielākam studējošo skaitam.

Apgabaltiesas ieskatā, izdarot lietderības apsvērumus, ir jāņem vērā, ka lēmums tiek pieņemts attiecībā pret vairākām personām nevis tikai pret vienu personu. Šādā kontekstā arī izlemjams jautājums, vai šāds lēmums sasniegts leģitīmo mērķi, vai tas ir piemērots šī mērķa sasniegšanai un vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem, kas mazāk ierobežo administratīvā procesa dalībnieku tiesības un tiesiskās intereses, kā arī vai tas ir samērīgs (APL 66.panta pirmā daļa). Tāpat jāņem vērā, ka studējošā kredīta mērķis ir sniegt atbalstu studējošajam, nevis pilnībā nodrošināt tā studēšanas izmaksas.

Šādos apstākļos apgabaltiesa uzskata, ka Komisija pamatoti izvēlējās sniegt atbalstu lielākam studējošo skaitam, jo tādējādi tiek panākts to normu

mērķis, kas paredz kredītu izsniegšanu. Ja Komisija būtu piešķīrusi kredītus prasītajā apjomā vieniem, tad citiem kredītu piešķiršana būtu jāatsaka vispār. Tas nozīmē, ka pilnībā tiktu ierobežotas citu personu iespējas saņemt kredītu, taču Komisijai bija jāizvēlas mazāk ierobežojoši līdzekļi, kas varētu ietekmēt studējošo tiesības.

Taču, lai tiktu atrasts pareizs līdzsvars starp apsvērumiem piešķirt studējošo kredītu vairākām personām, bet mazākā apjomā, Komisijai bija jāatrod pieturas punkti, kas piešķiramo kredītu tomēr nepadarītu par bezjēdzīgu.

Komisija šai sakarā ir vadījusies no Nolikuma 24.punkta, kas noteic, ka studējošā kredīta apmēru nosaka, izvērtējot pieprasīto kredīta summu, uzturēšanās izmaksas attiecīgajā valstī, studiju gadu skaitu, kā arī Noteikumu Nr.220 18.[1]punktā noteikto maksimālo kopējo kredītu apmēru studijām ārvalstīs. Komisija, izvērtējot lietderības apsvērumus, ņem vērā Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta noteikto maksimālo izdevumu apmēru dzīvošanas izdevumu segšanai Mūžizglītības programmā.

Ielūkojoties atbildētājas norādītajā Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāta interneta vietnē http://ec.europa.eu/education/llp/doc/call07/part2final_en.pdf, no kuras ir iegūti dati par uzturēšanās izmaksām, apgabaltiesa secina, ka Komisija ir ņēmusi vērā maksimālo izdevumu apmēru dzīvošanas izdevumu segšanai Mūžizglītības programmā jauniem cilvēkiem Nīderlandē *Erasmus* studijās laikā no trešā līdz 12.mēnesim, kas noteikti EUR 614 apmērā (V pielikums, tabula Nr.5a).

Apgabaltiesa no minētās tabulas konstatē, ka studējošiem kopumā ir noteikti lielāki iztikas līdzekļi, nekā ir ņēmusi vērā Komisija, proti, tabulā ir norādīts, ka studējošiem par pirmo mēnesi tiek noteikti EUR 1316, par otro un turpmākajiem mēnešiem – EUR 768, savukārt *Erasmus* studijās studējošajiem par pirmo un otro mēnesi ir noteiktas tādas pašas izmaksas, kā norādīts iepriekš, bet sākot ar trešo mēnesi – EUR 614.

Tādējādi Komisija ir noteikusi tādu studējošā kredīta apmēru, kas nesedz ceļošanas izdevumus, kā arī tos izdevumus, kuri nav jāmaksā *Erasmus* studijās studējošajiem, bet citiem studējošajiem ir jāsedz no saviem līdzekļiem.

Apgabaltiesa uzskata, ka iepriekš minēto lietderības apsvērumu ietvaros Komisija ir atradusi pareizu līdzsvaru starp vienas personas interesēm saņemt pieprasīto kredītu pilnā apjomā un citu studējošo interesēm vispār saņemt kredītu, jo Komisijas izvēlētā summa ir tāda, kas pilnībā sedz uzturēšanās izmaksas, tātad kredīts nezaudē savu nozīmi, kaut arī netiek segti ceļošanas izdevumi un tādas izmaksas, kas saistās ar studijām.

[13] Attiecībā par to, vai kredīts bija jāpiešķir 12 mēnešiem, apgabaltiesa nevar piekrist pirmās instances tiesas apsvērumiem, ka Noteikumu Nr.220 26.punktā, kas noteic, ka studējošā kredītam paredzētās summas katru mēnesi desmit mēnešus gadā (izņemot jūliju un augustu) ieskaita kredīta ņēmēja norēķinu kontā vai norēķinu kartes kontā, pastāv likuma robs.

Apgabaltiesas ieskatā likuma robs nepastāv jau iepriekš minēto apsvērumu dēļ, proti, kredītu piešķiršanas mērķis ir sniegt atbalstu studējošiem. Šo atbalstu valsts sniedz tādā apjomā, kādā to spēj un vēlas. Kā jau minēts, tas ir valsts rīcības brīvības jautājums, jo valstij nav obligāta pienākuma nodrošināt personu ar augstāko izglītību. Līdz ar to tai ir rīcības brīvība noteikt, kādā apmērā atbalsts studējošiem tiks sniegts gan apjoma ziņā (piemēram, Noteikumu Nr.220 18.[1]punkts), gan arī perioda ziņā. Kā jau minēts, tiesa nevar iejaukties šajā rīcības brīvībā.

Līdz ar to Komisija varēja piešķirt kredītu 10 mēnešiem, kā tas ir noteikts normā, neatkarīgi no tā, kā ir organizēts mācību process ārvalstu augstskolās.

[14] Nepamatots ir pieteicēja arguments, ka atbildētāja kļūdaini piemērojusi vienlīdzības principu, jo pretendenti neatrodas vienādos faktiskajos apstākļos.

Apgabaltiesa norāda, ka studējošo kredīts atbilstoši Augstskolu likuma 79.panta pirmās daļas 2.punktam ir aizdevums studējošo sociālo vajadzību nodrošināšanai, bet Noteikumu Nr.220 18.punkts nosaka, ka studējošā kredīta apmērs ir nosakāms, izvērtējot uzturēšanās izmaksas konkrētajā valstī. Tātad salīdzināmie faktiskie apstākļi ir sociālās vajadzības jeb uzturēšanās izmaksas konkrētajā valstī. Komisija ir ieguvusi datus par uzturēšanās izmaksām konkrētajā valstī un visiem studēt gribošiem šajā valstī noteikusi vienādu kredīta apmēru. Līdz ar to vienlīdzības princips piemērots pareizi.

[15] Apgabaltiesa norāda, ka pieteicēja pretapelācijas arguments, ka Nolikuma 24.punkts nav piemērojams, jo tas neatbilst Noteikumu Nr.220 mērķim, ir nepamatots, ievērojot šādus apsvērumus.

Pirmkārt, kā jau iepriekš minēts, kredītu piešķiršanas mērķis nav nodrošināt to, lai persona iegūtu augstāko izglītību, bet gan, lai sniegtu atbalstu izglītības iegūšanā, un šī atbalsta apmērs ir atkarīgs no valsts iespējām.

Otrkārt, kredīta apmērs ir nosakāms, izdarot lietderības apsvērumus. Tieši lietderības apsvērumi (nevis Nolikuma 24.punkts) ir Lēmuma pamatojums. Tas, kur ir iekļauti kritēriji lietderības apsvērumiem un no kurienes ir gūti dati kredīta apmēra noteikšanai, ir otršķirīgi. Svarīgi, vai šie lietderības apsvērumi ir pareizi. Šī paša iemesla dēļ nav būtiski, ka dati, kas izmantoti konkrētajā gadījumā, attiecas uz *Erasmus* studijās studējošiem.

[16] Pieteicējs pieteikumā norādījis, pat, ja Komisija varēja noteikt EUR 615,00 ierobežojumu kredīta piešķiršanai, tai bija par to jāinformē potenciālie pretendenti, lai viņiem būtu iespēja plānot savus finansējuma avotus laikus.

Šai sakarā apgabaltiesa norāda, ka pieteicējs iesniegumu kredīta piešķiršanai iesniedzis 2010.gada 21.jūnijā, bet lēmums ir pieņemts 2010.gada 30.jūnijā. Komisijas pieņemtais lēmums pieteicējam paziņots ar 2010.gada 16.jūlija vēstuli (*lietas 11.lapa*). Tas nozīmē, ka no iesnieguma iesniegšanas brīža līdz lēmuma paziņošanai pagāja nepilns mēnesis. Apgabaltiesa uzskata, ka

šāds laiks ir saprātīgs un pilnībā pieņemams, lai paziņotu par rezultātiem. Apgabaltiesas ieskatā pieteicējam bija vēl iespēja risināt finansējuma jautājumus, jo, kā redzams no Komisijas 2010.gada 21.jūlija lēmuma (*lietas 60.-68.lapa*), tad citi studējošie iesniegumus kredītu piešķiršanai bija iesnieguši līdz 2010.gada 21.jūlija sēdei. Tātad arī pēc 2010.gada 16.jūlija vēl bija iespējams risināt finansējuma jautājumus ar valsts institūciju palīdzību (piemēram, pieteicējs varēja lūgt studiju kredītu, bet studiju apmaksai iegūtos personīgos līdzekļus atvēlēt to uzturēšanās izmaksu segšanai, kuras nesedz studējošo kredīts), bet privāti pieteicējs finansējuma jautājumus varēja risināt līdz pat studiju uzsākšanas laikam.

[17] Apgabaltiesa piekrīt pieteicēja pretapelācijas sūdzības [6.1] argumentam. Pirmās instances tiesa, pievienojot lietas materiāliem tiesas sēdē nepārbaudītus pierādījumus un vērtējot tos spriedumā, ir pārkāpusi pieteicēja APL 145.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās tiesības piedalīties pierādījumu pārbaudīšanā.

Taču minētais pārkāpums nav pamats sprieduma atcelšanai apelācijas instancē (APL 303.panta pirmā daļa). Apelācijas instancē pieteicējam bija iespēja piedalīties visu lietai pievienoto pierādījumu pārbaudīšanā, kā arī apspriest atbildētājas papildus sniegtos paskaidrojumus, tādējādi īstenojot savas procesuālās tiesības.

Attiecībā par lietas materiālu 74.lapā pievienoto tabulu pieteicējs norādījis, ka nav skaidrs tās juridiskais spēks un attiecināmība uz šo lietu.

Apgabaltiesa atzīst, ka šāds pierādījums neatbilst APL 110.panta otrās daļas prasībām, līdz ar to nevarēja tikt izmantots kā pierādījums lietā. Arī attiecināmības noskaidrošana primāri ir atkarīga no tā, vai dokuments ir valsts valodā. Ievērojot minēto, apgabaltiesa šo dokumentu neizmantoja pierādījumu novērtēšanā.

Tajā pašā laikā, pārbaudot Lēmuma lietderības apsvērumu saturu, tiesai ir pienākums pārbaudīt, uz kāda pamata tie ir izdarīti. Atbildētāja papildus paskaidrojumos norādīja uz interneta vietni, no kurienes ņemti dati uzturēšanās izmaksu novērtēšanai. Tiesai ir tiesības ielūkoties interneta datu bāzēs, un tādējādi gūt priekšstatu par Lēmuma lietderības apsvērumu saturu. Šajā gadījumā pirmās instances tiesa ir izdrukājusi no interneta vietnes attiecīgo tabulu, lai procesa dalībnieki redzētu, tieši kur tiesa bija ielūkojusies. Apgabaltiesa šādās pirmās instances tiesas darbībās nesaskata procesuālu pārkāpumu.

[18] Attiecībā par to, ka atbildētāja nokavējusi procesuālo termiņu Lēmuma pieņemšanai, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas apsvērumi (šā sprieduma [4.6] punkts) šai sakarā ir pareizi un pilnībā pietiekami. Apgabaltiesa šiem apsvērumiem pievienojas, un atkārtoti tos nenorāda (APL 307.panta ceturtā daļa).

[19] Ievērojot spriedumā minētos apsvērumus, apgabaltiesa atzīst, ka atbildētājas Lēmums ir tiesisks un pamatots.

Pirmās instances tiesa apgabaltiesas ieskatā neprecīzi definējusi kredītu piešķiršanas mērķi un valsts lomu tajā, līdz ar to nepamatoti atzinusi, ka pastāv likuma robs Noteikumos Nr.220, līdz ar to šādā apjomā pirmās instances tiesas spriedums ir nepareizs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt *T.M.* pieteikumu daļā par Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra 2010.gada 15.oktobra lēmuma Nr.1-12/570 atzīšanu par prettiesisku.

Spriedumu viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(personiskais paraksts)*	Dz.Amerika
Tiesneses	*(personiskais paraksts)*	S.Gintere
	(personiskais paraksts)	L.Vīnkalna

NORAKSTS PAREIZS:
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese Dz.Amerika
Rīgā 2013.gada 25.martā